

SDR kräver skyndsamma åtgärder för förbättrad tolktjänst inom vuxenutbildning

19 juni 2024

Foto: SDR

I juni 2022 tillsatte Regeringen utredningen "Långsiktig och behovsanpassad yrkesutbildning för vuxna" (dir. 2022:84) som kom att kallas Yrkesvuxutredningen. Som ett resultat av utredningen har nu ett betänkande överlämnats; "Växla yrke som vuxen - en reformerad vuxenutbildning och en ny yrkesskola för vuxna" (SOU 2024:16). Sveriges Dövas Riksförbund (SDR) har svarat på betänkandet, med fokus på teckenspråk och tolktjänster.

I sitt remissvar välkomnar SDR betänkandets insikter kring utmaningarna med tolktjänster inom vuxenutbildning men understryker att dessa frågor har dragit ut på tiden och kräver omedelbara och konkreta åtgärder. Där pekar SDR på att tolktjänsten, som tidigare utretts (SOU 2022:11), behöver snabbare och mer effektiva lösningar.

Vidare stöder SDR förslaget om att inrätta en delegation för uppföljning av nya reformer inom vuxenutbildningen. Förbundet betonar vikten av att folkhögskolor för döva med teckenspråkiga lärare ses som värdefulla alternativ till kommunala vuxenutbildningar, något som SDR anser saknas i betänkandet. Därför kräver SDR att en expert på utbildning för döva ska ingå i delegationen, för att säkerställa att dövas specifika behov och förutsättningar beaktas. SDR erbjuder sig att hjälpa till med att identifiera en lämplig representant.

En av de centrala frågorna som SDR lyfter i sitt remissvar är arbetsgivarens kunskap om döva, teckenspråk, tolktjänster och tekniska hjälpmedel. Förbundets erfarenhet visar att dövas möjligheter att byta yrke ofta hänger på arbetsgivarens förståelse och anpassning till deras kommunikationsbehov. De framhåller därför att arbetsgivare bör utbildas för att undvika diskriminering vid anställning av döva personer, särskilt i samband med det nya förslaget om att arbetsgivare ska kunna välja sina lärlingar. Detta förslag kräver enligt SDR en noggrann riskanalys för att

säkerställa att döva inte diskrimineras i anställningsprocessen.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Föräldrar till döv flicka gripna för mord i Indien

19 juni 2024

Foto: Elements Envato

Teckenrapport har tidigare berättat att två personer tänt eld på en 11-årig flicka i Indien. Nu har det uppdagats att det var flickans egna familjemedlemmar som dödade henne genom förgiftning. Föräldrarna och morbrodern greps för mordet då det visat sig att de konspirerat en historia om att flickan dött av sina brännskador. Den nya informationen har föranlett att samhället krävt rättvisa för flickan.

Utredningen kring mordet av den 11-åriga döva Dimple Meena i maj avslöjade nya detaljer i lördags när polisen i Hindaun City berättade att det var flickans egna familjemedlemmar som dödade henne. Utredningen visade att Dimple inte dog av sina brännskador utan av förgiftning. Flickans far Karan Singh, mor Kamlesh och morbror Rajesh greps efter att polisen avslöjat att de hade gett Dimple gift medan hon vårdades på sjukhuset i Jaipur. Enligt polisen hade flickan först försökt sätta eld på sig själv efter ett gräl med sin mamma, men mamman dolde bensinflaskan och informationen för polisen. Familjen försökte sedan skylla på en annan person genom att tvinga flickan att inta gift.

Detta avslöjande har chockat och upprört samhället, som nu kräver rättvisa för Dimple. Aktivister och förespråkare för stamfolkets rättigheter ifrågasätter polisens version och misstänker att de har fel. Aktivisten Hansraj Meena har krävt en utredning av CBI (Central Bureau of Investigation), medan medlemmar av Bharat Adivasi Party har ställt flera frågor som de anser förblivit obesvarade.

Lokalsamhället och aktivister kräver nu en djupare och mer opartisk utredning för att säkerställa att rättvisa skipas för Dimple. Medan polisutredningen fortsätter, ökar pressen på att få klarhet i vad som egentligen hände och att de ansvariga ställs till svars.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

En man i Kina låtsades vara döv i 20 år

19 juni 2024

Foto: Adobe Stock

En 56-årig kinesisk man, kallad Xiao, har gripits efter att ha undgått rättvisan i 20 år genom att låtsas vara döv. Xiao har varit på flykt sedan 2004 då han anklagades för att ha dödat sin granne i ett våldsamt gräl.

Xiao är idag 56 år och har levt isolerad i bergen i Fuijanprovinsen i sydöstra Kina där han låtsats vara döv sedan händelsen. Det var den 22 maj 2004 som Xiao hamnade i en våldsam dispyt med sin granne. Grälet eskalerade varpå Xiao slog sin granne till döds med en spade. Medveten om de allvarliga rättsliga konsekvenserna flydde Xiao från platsen, lämnande sin fru och deras då 11-årige son.

I tjugo år gömde han sig och klarade sig undan genom att enbart kommunicera med gester. Han avslöjade aldrig sin sanna identitet och undvek all kontakt med sin familj. På så sätt lyckades han hålla sig från polisen i alla år. Fram tills nyligen då han till slut greps. Enligt uppgifter från China Daily erkände Xiao omedelbart sin identitet när han konfronterades av polisen.

Efter gripandet har Xiao återvänt till platsen för sitt slagsmål med grannen och beskrivit för polisen vad som hände den dagen. Han är nu häktad och kommer att åtalas för mordet hon genomförde för tjugo år sedan.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

www.teckenrapport.se

Föräldrar till döva och hörselskadade elever stämmer ett skoldistrikt i USA

19 juni 2024

Foto: Salem-Keizer Public Schools

Flera elever och föräldrar i Salem, USA, har lämnat in en stämningsansökan mot skoldistriktet Salem-Keizer Public Schools på grund av omfattande förändringar i deras program för döva och hörselskadade. Förändringarna innebär att eleverna sprids till sina respektive närliggande skolor, och inte längre går tillsammans på en skola.

I mars fick föräldrarna till döva och hörselskadade elever i skoldistriktet Salem-Keizer Public Schools ett brev som meddelade att programmet för döva och hörselskadade elever inte längre skulle vara lokaliserat vid de specifika platser som det är idag. I stället ska eleverna erbjudas undervisning vid sina närliggande skolor där de bor. Detta beslut har mött stark kritik från föräldrar som nu har valt att ta rättsliga åtgärder.

Föräldrar som anonymt talat med nyhetskanalen FOX 12 berättade att de flyttade till området specifikt för att deras barn skulle kunna vara en del av detta unika program. De menar att den viktigaste delen är gruppen och det faktum att personalen och allt i den nuvarande skolan är anpassat efter de döva och hörselskadade eleverna. Föräldrarna uttrycker nu en stor oro över att förändringen kommer att påverka deras barns utbildningsnivå och känsla av gemenskap på ett

negativt sätt.

Whitney Hill, en jurist som representerar föräldrarna, säger att förändringen kommer att ha stora ekonomiska konsekvenser för distriktet. Hon säger att just nu har man samlat audionomer, talpedagoger och lärare för döva på en grundskola, mellanskola och ett gymnasium. Omorganisationen kommer att leda till att dessa yrkesverksamma behöver spridas över hela skoldistriktet och även till kringliggande distrikt.

Salem-Keizer Public Schools har svarat på kritiken med ett uttalande där de säger att döva och hörselskadade elever kommer att fortsätta få de tjänster de behöver. De förklarar att deras programleveransmodell justeras så att eleverna får tjänster vid sina närliggande skolor där de bor. Distriktet har inte gett någon ytterligare kommentar om varför de beslutat att göra dessa förändringar.

Föräldrarna hoppas att rättsliga åtgärder kommer att vara tillräckligt för att sätta press och tvinga distriktet att ompröva sitt beslut. En medlingssession är planerad i juli inför förhandlingen i november. Föräldrarna och skoldistriktet hoppas på att nå en lösning innan rättsprocessen går vidare.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Nordens ledare inom dövblindområdet samlades i Lund

19 juni 2024

Foto: NKCDB

Den 13-14 juni mötte Nordens ledare inom dövblindområdet i Lund, med Sverige som värdland.

Mötet inleddes med ett anförande av Karin Flyckt från Socialstyrelsen, som diskuterade om svensk funktionshinderpolitik med specifikt fokus på dövblindhet.

Karins presentation satte scenen för två intensiva dagar av diskussioner och erfarenhetsutbyte.

Efter Karin tog Moa Wahlqvist och Karin Jönsson från Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor (Nkcdb) över och redogjorde för hur information når personer med dövblindhet vid olika typer av samhällskriser. De lyfte fram utmaningarna och de nuvarande bristerna i informationsspridningen, vilket gav upphov till en gemensam diskussion bland deltagarna om hur detta kan förbättras i de nordiska länderna.

Eftermiddagen hade deltagarna en rundvandring i Lund, där deltagarna fick möjlighet att nätverka och utbyta erfarenheter i en mer informell miljö. Dagen avslutades med en gemensam middag, vilket ytterligare stärkte de nordiska banden.

Deltagarna hade även diskussioner kring den nordiska definitionen av dövblindhet, ett kartläggnings- och identifieringsmaterial samt andra gemensamma frågor som är viktiga för att förbättra stödet och servicen för personer med dövblindhet.

Det nordiska samarbetet inom detta område är av stor betydelse och uppskattas av deltagarna, som ser det som en möjlighet att dela kunskap och utveckla gemensamma strategier för att bättre stödja personer med dövblindhet i hela Norden.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Första döv invalid till kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning

19 juni 2024

Foto: CRPD

Nyligen valdes nio medlemmar till FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning för mandatperioden 2025-2028. En av de nio invalda är den döve Hiroshi Tamon från Japan.

FN antog 2006 konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD). Konventionen introducerar inga nya rättigheter, utan klargör hur personer med funktionsnedsättning ska få sina befintliga rättigheter fullt ut uppfyllda.

Den 11 juni valde parterna i CRPD nio nya medlemmar till kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Dessa ledamöter kommer att tjänstgöra från 2025 till 2028. Tre av de nio blev omvalda och de övriga sex är nya medlemmar. En av de nya är Hiroshi Tamon, en döv man från Japan.

Det finns mångfald av funktionsnedsättning inom kommittén men det har aldrig funnit någon döv förrän nu. Hiroshi är idag en advokat men också ordförande för dövskolan Meisei Gakuen, revisor vid Nippon Foundations telekommunikationstjänst, medlem i den juridiska kommissionen vid Internationella kommittén för idrott för döva (ICSD) och har varit WFD (Världsdövförbundet) expert för mänskliga rättigheter.

Hiroshi berättade till Kyodo News att han är glad över att ha vunnit men samtidigt känner en börda av det här stora åtagandet. Han sa att han blev inspirerad av att bli en kandidat efter sin upplevelse från den stora jordbävningen och tsunamin som drabbade nordöstra Japan i mars 2011. Under denna naturkatastrof var det brist på tillgängligheten. Det fanns ingen information på teckenspråk som kunde berätta var evakueringen skulle ske eller var skyddsrummen fanns.

CRPD gläds över denna nya representation men betonar att det fortfarande saknas andra grupper som till exempelvis personer med dövblindhet, intellektuella funktionsnedsättningar och personer med psykosociala funktionsnedsättningar under mandatperioden 2025-2028. Samt att den jämna geografiska representationen inte helt är uppfyllt.

I kommittén finns det totalt 18 medlemmar där de nya nio medlemmarna ska jobba ihop med de övriga nio medlemmar vars mandat går ut 2026. Av de 18 medlemmarna är tio kvinnor, vilket markerar en förbättrad könsfördelning.

Kenny Åkesson

Teckenspråkig information på argentinska flygplan

19 juni 2024

Foto: Adobe stock

I Argentina har information på flygplatserna och säkerhetsinformationen på flygplanen översatts till argentinskt teckenspråk. Det är ett initiativ som tagits av flygbolaget Flybondis, för att främja tillgängligheten.

Vid incheckningsdisken finns QR koder och på flygplanen får de passagerare som önskar den teckenspråkiga översättningen tillgång till en surfplatta. Dessutom utbildas personalen i teckenspråk.

När Flybondi gjorde översättningarna samarbetade de med den ideella organisationen Señas en Acción, som verkar för att sprida teckenspråket. Samarbetet gjordes för att säkerställa att videoinstruktionerna blev korrekt översatta och producerade.

Vid en testflygning med flera teckenspråkiga personer deltog bland annat Matías Cufre, programledare och Anita Cavallini, ordförande för Argentinas dövas volleybollförbund. De berättar till Yahoo!Noticias att initiativet visar att deras behov blir sedda.

Cecilia Ibáñez, specialist på hållbarhet och social påverkan på Flybondi, hoppas att andra flygbolag följer deras exempel för att göra flygresorna säkrare för döva.

Tine Hedin

Uttalandet från konferensen i Tallinn

19 juni 2024

Foto: Tallinna Ülikool

Teckenrapport har tidigare berättat om den första konferensen för döva tolkar och översättare i Europa vid Tallinns universitet den 31 maj - 1 juni. Nu har det kommit ett uttalande från denna konferens, där de identifierar vad som behöver göras för att döva tolkar och översättare ska kunna användas på ett optimalt sätt. Teckenrapport har översatt uttalandet, som finns i sitt original på internationella tecken samt engelska.

Det finns ett snabbt växande antal döva tolkar och översättare i många europeiska länder. Samtidigt står de inför flera strukturella utmaningar inom teckenspråkstolkning och översättning. Vi måste hitta en gemensam grund för att förstå grunden av både tolknings- och översättningsyrkena, samtidigt som vi bygger en känsla av samarbete genom lagarbete.

I samband med det ökande antalet professionella döva tolkar och översättare i Europa är det avgörande att definiera, granska och revidera de nuvarande yrkesstandarderna inom teckenspråkstolkning och översättning. Detta kommer att göra det möjligt för döva tolkar och döva översättare att tillhandahålla högkvalitativa tolknings- och översättningstjänster.

För närvarande har sex nyckelpunkter inom professionalisering av döva tolkar och översättare identifierats:

1. Tillhandahållande av utbildningsmöjligheter för framtida döva tolkar och översättare
2. Granska kvalitet av tolknings- och översättningsprodukter
3. Lika anställningsmöjligheter
4. Etablering av transparenta certifierings- och registreringsförfaranden för

- döva tolkar och översättare
5. Representation av döva tolkar och döva översättare i yrkesföreningar för teckenspråkstolkar
  6. Forskning inom dövtolkning och översättning

Dessutom erkänner vi att det finns frågor som behöver utforskas mer i detalj:

1. Arbeta med språkligt och kulturellt olika dövsamhällen.
2. Hitta goda exempel på olika tolkningsmiljöer med döva tolkar. Exempelvis inom utbildning, anställning, nödtjänster, hälso- och sjukvård, media och vid konferenser.
3. Sätta standarder för tolknings- och översättningsproduktioner på både nationella teckenspråk och internationella tecken.

Slutligen behöver en öppen dialog med både döva och hörande tolk- och översättarkollegor fortsätta föras. Dialogerna bör ha det övergripande målet att tillhandahålla högkvalitativa teckenspråkstolknings- och översättningstjänster.

På den här länken kan du se originaluttalandet på internationella tecken och engelska:

<https://www.youtube.com/watch?v=7WgghtWwVTQ>

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Nairobi siktar på att bilda teckenspråkstolksutbildning

19 juni 2024

Foto: Fellingsbro folkhögskola

Just nu den 11 till 19 juni tar Fellingsbro folkhögskola i Örebro emot en

grupp från Kenya. Det är fem professionella personer som besöker Sverige för att hämta inspiration för att starta en teckenspråkstolksutbildning i Nairobi, något som inte finns idag.

I gruppen finns en lektor i etik, en hörande teckenspråkstolk, en hörande tolk, en döv teckenspråklärare och en döv koordinator.

Helena Sikh, kursansvarig och huvudlärare vid Fellingsbro folkhögskola, har haft kontakt med gruppen sedan augusti förra året. Hon förklarar att besökets syfte är att ge deltagarna en grundläggande förståelse för hur en tolkutbildning kan vara strukturerad, med Fellingsbro folkhögskolas egen utbildning som modell.

Kursinnehållet är omfattande och inkluderar teori om tolkning, yrkesetik och metodik med praktiska övningar som rollspel. Deltagarna får även en inblick i tolkning för personer med dövblindhet samt hur bildtelefonitolkning fungerar i Sverige. Ett viktigt inslag är också att visa hur döva och hörande lärare kan samarbeta för att stärka de studerandes möjligheter att uppnå sina utbildningsmål. Bland annat har döva tolklärare på Fellingsbro visat hur de undervisar de hörande tolkeleverna.

Det är ett gediget program vi satt samman och jag hoppas att vi genom detta kan vara med och bidra till att höja kompetensen och statusen hos Kenyas framtida tolkar, säger Torkel Freed, rektor på Fellingsbro folkhögskola.

Denna kurs är en viktig del av Fellingsbro folkhögskolas strävan att stödja internationellt samarbete och kunskapsutbyte inom teckenspråkstolkning och utbildning.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Deaf Pride i Indianapolis

19 juni 2024

Foto: Adobe stock

I början av juni hölls Deaf Pride i Indianapolis, USA. En av de ledande krafterna bakom arrangemanget är Ben Benton, som är både homosexuell och hörselskadad. Han är fast besluten att skapa medvetenhet och riva ner barriärer i döva HBTQ+ samhällen.

Ben kommer ursprungligen från Kentucky och flyttade till Indianapolis för 14 år sedan. Nu arbetar han aktivt för att förena döva HBTQ+ gemenskapen genom Deaf Pride-evenemanget, den sjunde i ordningen. Till kanalen WCPO 9 i USA berättar Ben att det är tufft över hela USA för döva HBTQ. Deaf Pride har blivit en viktig plattform för detta arbete.

Deaf Pride är en kväll där HBTQ+-dövsamhället kan samlas. Den 3 juni hölls evenemanget i år och var gratis samt öppet för alla åldrar och lockade till sig såväl döva som hörande. I år bjöds besökarna på uppträdanden och annan underhållning. Allt på teckenspråk! Under hela kvällen fanns teckenspråkstolkar tillgängliga så att de som inte kan teckenspråk kunde ta del av Deaf Pride.

Med evenemang som Deaf Pride fortsätter Indianapolis att bygga broar mellan olika samhällen och skapa en plats för att fira mångfalden. Ben och andra eldsjälar ser fram emot en framtid där döva HBTQ+ individer kan leva fullt ut, utan hinder och med full acceptans.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com